Regio
Gooi en Vechtstreek

Datum	**25 november 2021**
Kenmerk	**21.0007481**
Inlichtingen	**M. van der Linden**
Telefoon	**(06) 10985787**
Onderwerp	**Reactie advies WG governance Regio augustus 2021**

Aan : colleges van B&W en gemeenteraden

Geachte dames, heren,

Met veel belangstelling hebben we het advies van de brede raadswerkgroep “Gemeenten en bestuurders, kies voor actieve en zichtbare regie in de Regio!” gelezen. Tijdens de jaarlijkse Heidag van het algemeen bestuur op 18 november hebben we met de voorzitter en enkele leden van de werkgroep verder over het advies gesproken.

In deze brief geven we onze reactie op het advies en beschrijven we de vervolgstappen.

Wij omarmen het advies van de brede raadswerkgroep van harte. Om de aanbevelingen goed uit te kunnen voeren in de volgende bestuursperiode stellen wij een zo eenvoudig mogelijke uitwerking voor, waarbij het algemeen bestuur regie neemt over de ontwikkeling, bewaking en uitvoering van de regionale agenda. Hierbij spelen ook de gemeenteraden, colleges en griffies een belangrijke rol. Ons mooie gebied verdient een gezamenlijke inzet van alle betrokkenen. De samenwerking in ons gebied kent al een lange traditie. Uiteraard gaat het in een samenwerking niet altijd vanzelf. Niet alle lokale inzichten of belangen kunnen altijd een plek krijgen. Het algemeen bestuur is en blijft van mening dat de samenwerking in onze regio loont. Van een goede uitvoering tot de ondersteuning bij complexe vraagstukken in onze regio. Veel vraagstukken kunnen gemeenten beter gezamenlijk oppakken. Het is effectiever en efficiënter. Onderstaand doen wij een eerste aanzet voor de gezamenlijke inzet van alle betrokkenen aan de hand van uw aanbevelingen.

Aanbeveling 1
De positie van de gemeenteraden moet, conform het eerste advies, geborgd zijn aan de voorkant van de aanpak van gezamenlijke opgaven; de organisatie van het eigenaarschap en het woordvoerderschap van de raad verdient hiervoor bijzondere aandacht in de afzonderlijke gemeenteraden.

Reactie aanbeveling 1
Uw concrete voorstel om aan de voorkant meer betrokkenheid te realiseren door te werken met een startnotitie hebben we in 2020 al omarmd. We hebben deze werkwijze bij de Grondstoffenvisie en het beleidsplan Bescherming & Opvang toegepast. Wij blijven de komende periode inzetten op het werken met een startnotitie. Een startnotitie is noodzakelijk voor beleidsmatige vraagstukken of opgaven die om een brede politiek-maatschappelijke afweging vragen. In de nieuwe regionale samenwerkingsagenda (RSA) nemen we op voor welke vraagstukken we gaan werken met een startnotitie. Voor de RSA zelf wordt ook een startnotitie opgesteld. Hierbij maken we ook gebruik van de expertise van de griffiers. Bij

raadsleden/woordvoerders legt het algemeen bestuur het dringende verzoek neer om bij de behandeling van een startnotitie expliciet de voor hun raad relevante punten aan de regionaal bestuurlijk trekker mee te geven. Op deze wijze kan de input van de raden bij de verdere uitwerking mee worden genomen.

Uitwisseling en dialoog tussen raadsleden is een fundamenteel onderdeel van de samenwerking. Dit kan bij de behandeling van een startnotitie, maar ook tijdens regiopodia of het instellen van werkgroepen met raadsleden (experts). De resultaten van de werkgroep governance zien wij daarbij als een mooi voorbeeld van hoe het kan. Het algemeen bestuur wil in de komende periode inzetten op deze werkwijzen.

Aanbeveling 2a
De positie van het algemeen bestuur moet verduidelijkt worden:
Het algemeen bestuur trekt actief en zichtbaar de regionale agenda, voert de regie en waarborgt de politieke legitimatie.

Reactie aanbeveling 2a
We delen deze aanbeveling en constateren dat tijdens de afgelopen bestuursperiode de koppeling tussen het AB-lidmaatschap en het trekkerschap van een portefeuille wegviel, door wisseling of vertrek van verschillende AB-leden.

U verwacht van het algemeen bestuur om regie te voeren op de regionale agenda en de daaraan gekoppelde (gebieds)ontwikkeling van onze regio. In formele zin is dit geen taak van het algemeen bestuur. Tegelijkertijd zien we wel dat dit nodig is en voelt het algemeen bestuur zich ook verantwoordelijk voor de regie op een zorgvuldig gemeentelijk besluitvormingsproces bij regionale vraagstukken. Onderwerpen als klimaat, mobiliteit en wonen/werken zijn bij uitstek onderwerpen die vragen om regionale afstemming. Het algemeen bestuur zal daarbij investeren in continue communicatie over de regionale agenda. Dat betreft zowel de inhoud en de planning als de bereikte resultaten.

Aanbeveling 2b
De positie van het algemeen bestuur moet verduidelijkt worden:
De leden van het algemeen bestuur treden als zodanig naar buiten en zijn direct aanspreekbaar op hun regionale rol.

Reactie aanbeveling 2b
We delen deze aanbeveling, maar stellen daarbij tegelijkertijd vast dat er lokaal soms ander keuzes worden gemaakt rondom het besluitvormingsproces. In de toekomst willen we kiezen voor een uniforme behandeling van regionale documenten/opgaven in de gemeenteraden. Bij de behandeling van een regionale startnotitie krijgt de bestuurlijk regionaal trekker (het lid van het algemeen bestuur met de betreffende portefeuille) in alle gemeenteraden de gelegenheid om een toelichting te geven. Dit draagt bij aan het regionale perspectief bij de besluitvorming. Deze stap moet worden ondersteund door presidium, griffier en lokaal betrokken vakwethouder. De definitieve besluitvorming in de raden valt verder onder de verantwoordelijkheid van de lokale portefeuillehouder.

Het algemeen bestuur ziet het meer naar buiten treden als een belangrijke opgave voor de komende periode. Wij hebben dit samengevat als: ‘’Er op af!”. Dit betekent ook dat waar nodig het algemeen bestuur in uw lokale raad zal verschijnen.

Aanbeveling 2c
De positie van het algemeen bestuur moet verduidelijkt worden:
De portefeuillehoudersoverleggen (wethoudersoverleggen) zijn adviserend aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bereidt de agenda's van de portefeuillehoudersoverleggen voor. Regionale onderwerpen of bestuursopdrachten die worden opgevoerd op de agenda van de portefeuillehoudersoverleggen die geen onderdeel zijn van het regionale programma en inzet vragen, worden geaccordeerd door het algemeen bestuur.

Reactie aanbeveling 2c
Bij de aanbeveling waarbij wordt voorgesteld dat het algemeen bestuur de agenda's van het portefeuillehoudersoverleg voorbereidt, lezen we vooral het verzoek om het algemeen bestuur te laten sturen op de onderwerpen die in de regionale agenda zijn opgenomen. Omdat de regionale agenda onder regie van het algemeen bestuur wordt uitgevoerd, zien we dit als een passende rol voor het algemeen bestuur. Hiermee vervult het algemeen bestuur haar rol van coördinerend platform voor complexere opgaven. Daarnaast moet worden opgemerkt dat in de portefeuillehoudersoverleggen diverse soorten onderwerpen afgehandeld worden; zowel strategisch als uitvoerend. Het portefeuillehoudersoverleg heeft nu de functie van spil in de samenwerking tussen de colleges en daarmee de positie om regionale afgestemde voorstellen tussen de colleges direct voor besluitvorming naar de raden te brengen.

We onderschrijven uw constatering dat zorgvuldiger opgelet moet worden wanneer regionale onderwerpen of bestuursopdrachten geen onderdeel zijn van het regionale programma en regionale inzet vragen. De voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg (tevens AB-lid) moet samen met het management van de Regio hier alert op zijn. Het algemeen bestuur neemt hierbij de regie op de totstandkoming, tussentijdse uitbreiding en uitvoering van de regionale agenda. De koppeling tussen het AB-lidmaatschap en het voorzitterschap van een portefeuillehoudersoverleg gecombineerd met een actieve terugkoppeling in het algemeen bestuur zorgt voor meer betrokkenheid tussen het AB en de portefeuillehoudersoverleggen.

Concluderend
De aanbevelingen en reacties betreffen vooral een aanpassing van de werkwijze. Het gaat voor een groot deel om rolneming van AB-leden, portefeuillehouders, griffies en adviseurs. Hiervoor worden in de volgende zittingsperiode werkafspraken gemaakt (zoals AB-trekkers met mandaat koppelen aan regionale programma's; bij de inhoudelijke behandeling in raden van de startnotitie altijd de regionaal bestuurlijk trekker uitnodigen; raadsleden/woordvoerders bij de behandeling van de startnotitie relevante punten mee te geven etc.).

Deze werkafspraken leiden vooralsnog niet tot een voorstel voor aanpassing van de gemeenschappelijke regeling. We gaan ervan uit dat de nieuwe werkafspraken leiden tot meer duidelijkheid over de taken en verantwoordelijkheden van partijen in de regio.

Vervolg
Regiovoorzitter Pieter Broertjes en voorzitter van de werkgroep governance Nanning Mol zijn voornemens om een ronde langs de gemeenteraden te maken in de periode december 2021 tot en met februari 2022. Tijdens het gesprek met de gemeenteraden kan gereflecteerd worden op het advies van de werkgroep en de reactie van het algemeen bestuur. Tips en suggesties vanuit de raden kunnen meegegeven worden aan de heren Broertjes en Mol.

De Regiovoorzitter gaat de komende zittingsperiode met deze gewaardeerde adviezen aan de slag om de legitimatie, de bestuurlijke trekkersrollen in de samenwerking zodanig vorm en inhoud te geven dat

gemeenteraden in positie zijn en blijven en het binnen de samenwerking helder is wie waarop bestuurlijk is aan te spreken.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur,

P.I. Broertjes
Regiovoorzitter Gooi en Vechtstreek